

дната му част, стволът-земният свят чрез хайдутите и долната му част-корените, където е змия усойка.⁶⁴ И нещо повече, наличие на вариант на двуборство между небесното и хтоничното, в което девет години побеждава хтоничното, и което обозначава ситуация на нарушен порядък. Този порядък е възстановен от войводата и неговата дружина, убили змията в единия вариант, а в другия само появата им е победа над хтоничното, осигуряваща нормален ритъм на възпроизводство в природния цикъл. А това означава утвърждаване на нормалния ритъм и в неговия аналог- хайдушкият цикъл, обозначено в текста чрез образа на мъжката рожба на птицата-славей, която тя изпраща да води хайдушката дружина.

Тук отново чрез подвиг е възстановен порядъкът и се осъществява преход към новия хайдушки статус и обозначаване началото на хайдушкия цикъл.

Трябва да се подчертае, че и в мотива болен хайдутин, и в току що разгледания, извършването на подвизите е винаги в съчетание с образ на световното дърво, а подвигът е винаги спасяване на птица /птици/.

Ще припомним вариантите на мотива хайдушка сватба, в които хайдутите са подслонени от дърво-образ на световното дърво заради изгарящата гората слана, предизвикала безпорядък.

Може да се каже, че съществува взаимозависимост в хайдушкия фолклор, според която наличието на образа на световното дърво е задължително, когато е налице безпорядък и когато трябва да се осъществи преход от едно състояние на героя /героите/ в друго. И винаги възстановяването на порядъка е свързано с подвиг, семантично обвързан с образа на световното дърво и утвърждаването на хайдушкия героичен статус.

Мотивите в току-що разгледаните текстове напомнят приказен мотив, в който орелът изнася героя от подземното царство, като награда, че е спасил птиченца в гнездото на дървото /дъба/ от змея.⁶⁵

Взаимоотношенията между епическия герой и птицата /орела/ са устойчив факт в българския фолклор.⁶⁶ В хайдушкия фолклор те са